

Wat is thymos?

'Wie zullen straks de halflege flatwijken van Amsterdam, Culemborg dan wel Gouda innemen als hun bewoners zijn verjaagd door de dompteurs van de thymotische woede, wier dromen de nachtmerries van de eerste-, tweede- en derdegeneratieallochtonen zijn?'

Groot Dictee der Nederlandse Taal 2010, tekst Tommy Wieringa

Maieutiek_Thymos_college 1

Wat is thymos?

- Niet in woordenboek behalve als in thymusklier of dysthymie (zie blz. 26)
- Wij kennen dualisme lichaam-geest.
- Plato gaat uit van een driedeling dat was gebruikelijk in de vóór-christelijke tijd.

Maieutiek_Thymos_college 1

Plato's driedeling

Wat drijft ons?

Plato stelt voor;

- Epithymia = begeerte
- Thymos = levenswil
- Logos = rede
- Het beste leven bestaat uit het aansturen door de logos van beide andere drijfveren.

Maieutiek_Thymos_college 1

Wat drijft ons ?

Bentham stelt voor ;

- Winst maximalisatie / geluk
- Verlies minimalisatie /ongeluk
- We vermijden pijn en zoeken geluk en ook al zijn we grensoverschrijdende wezen ons verstand kan ons gedrag in goede banen leiden.

Maieutiek_Thymos_college 1

Wat is het verschil?

- Bentham (en anderen na hem) verwachten brave, gematigde, verstandige burgers die doen wat ze begrijpen dat goed voor hen is. Wat goed voor hen is kan uitgerekend worden in een gelukscalculus.
- Plato's model geeft ruimte aan de vechtlust en de strijd die horen bij thymos. Hij verwacht (ook) burgers die strijdbaar zijn en erkenning hoger achten dan het leven zelf.

Maleutiek_Thymos_college 1

Waarom is er nu nauwelijks aandacht voor thymos?

- Christendom
- Utilitarisme
- Verlichting
- Pragmatisme

Maleutiek_Thymos_college 1

Wat kan/mag thymos nu zijn ?

- First do no harm....
- Rorty; " een liberaal is iemand die meent dat wreedheid het ergste is dat we doen."

Als we dat soort uitgangspunten hebben is er dan nog ruimte voor de thymos?

Maleutiek_Thymos_college 1

Wat is de ziel?

"Mijn houding tegenover hem is een houding tegenover een ziel. Ik ben niet van mening dat hij een ziel heeft."

We weten weliswaar dat de ziel niet bestaat, maar in ons dagelijks leven doen we alsof dat wel zo is. (.....) Ook het vrijzinnige liberalisme, dat niet gelooft in onsterfelijkheid maar zich wel op het individu beroept, zal op een of andere manier het idee van uniciteit moeten koesteren, anders is de vrijheid waar men het steeds over heeft een loos begrip. Zonder ziel, zonder thymos, is er geen vrijheid, geen individuele waardigheid." (blz. 22)

Maleutiek_Thymos_college 1

Hebben en zijn

Hebben en zijn

Op school stonden ze op het bord geschreven.
Het werkwoord hebben en het werkwoord zijn;
Hiermee was tijd, was eeuwigheid gegeven,
De ene werkelijkheid, de andre schijn.

Hebben is niets. Is oorlog. Is niet leven.
Is van de wereld en haar goden zijn.
Zijn is, boven die dingen uitgeheven,
Vervuld worden van goddelijke pijn.

Maleutiek_Thymos_college 1

Hebben is hard. Is lichaam. Is twee borsten.
Is naar de aarde hongeren en dorsten.
Is enkel zinnen, enkel botte plicht.

Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken,
Is kind worden en naar de sterren kijken,
En daarheen langzaam worden opgelicht.

Ed. Hoornik

Maleutiek_Thymos_college 1

Wat is thymos?

Hebben is epithymia

Zijn is thymos

Gezien worden en erkenning krijgen. Horizontaal of verticaal;

- Griekse en Romeinen ----- Inter hominem esse
- Christelijke tijd -----Gods oog
- Seculiere 21ste eeuw -----Waar en hoe?

Maieutiek_Thymos_college 1

Wat is thymos?

'Wie zullen straks de halflege flatwijken van Amsterdam, Culemborg dan wel Gouda innemen als hun bewoners zijn verjaagd door de dompteurs van de thymotische woede, wier dromen de nachtmerries van de eerste-, tweede- en derdegeneratieallochtonen zijn?'

Groot Dictee der Nederlandse Taal 2010, tekst Tommy Wieringa

Maieutiek_Thymos_college 1